

PREDKLADACIA SPRÁVA

Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky predkladá Návrh zákona o podpore prioritných okresov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „návrh zákona“) na základe úlohy B.1. uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 55 z 1. februára 2024 Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na rok 2024.

V súčasnosti je politika podpory regionálneho rozvoja v Slovenskej republike realizovaná najmä prostredníctvom zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov a zákona č. 336/2015 Z. z. o podpore najmenej rozvinutých okresov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

V súlade s vyššie uvedenými právnymi predpismi sa na hodnotenie úrovne rozvoja okresov pri tvorbe verejných politík využíva primárne podiel disponibilných uchádzačov o zamestnanie na obyvateľstve v produktívnom veku. Na jeho základe sú určené najmenej rozvinuté okresy, ktoré sú podporované prostredníctvom regionálneho príspevku financovaného z rozpočtovej kapitoly Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky. Cieľom podpory najmenej rozvinutých okresov podľa platnej a účinnej právnej úpravy je tvorba nových a udržanie existujúcich pracovných miest.

Bez ohľadu na nespochybniteľný význam podielu disponibilných uchádzačov o zamestnanie na obyvateľstve v produktívnom veku ako ukazovateľa pre posudzovanie situácie v regióne platí, že tento indikátor neposkytuje kompletný obraz o rozvinutosti regiónu a jeho výpovedná hodnota bez sprievodných ukazovateľov môže poskytovať skreslený obraz o stave v regióne, v prípade, keď je príčinou poklesu podielu disponibilných uchádzačov o zamestnanie na obyvateľstve v produktívnom veku zníženie počtu obyvateľov alebo odchod väčšieho počtu zamestnancov do dôchodku. Hodnotenie regionálneho rozvoja je preto potrebné rozšíriť o ďalšie relevantné oblasti, ako napríklad demografické trendy či prístup k základným utilitám, ktoré majú zásadný vplyv na podobu a kvalitu života v regiónoch, dostupnosť verejných služieb, ako aj obslužnosť územia. Aj preto je cieľom Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky celistvo upraviť dátovo založený prístup k hodnoteniu regionálneho rozvoja v jeho kľúčových oblastiach.

Návrh zákona predpokladá zmenu v posudzovaní stavu regiónu na úrovni okresu, a to na základe rozšírenia oblastí dôležitých pre hodnotenie regionálnych rozdielností. Kombinovanie a analýza indikátorov vo viacerých oblastiach umožní zachytiť silné a slabé stránky jednotlivých regiónov, a následne hodnotiť celkové postavenie regiónu oproti ostatným regiónom na základe jedného kompozitného ukazovateľa – ukazovateľa regionálneho rozvoja. Na základe sledovania indikátorov vo viacerých oblastiach vyjadrených v ukazovateli regionálneho rozvoja sa umožní definovať prioritné okresy, v ktorých bude možné uskutočňovať kvalifikovanejšie rozhodnutia pri tvorbe verejných politík a prioritizáciu podpory regiónov na úrovni okresov.

Návrh zákona bol vypracovaný na základe Legislatívneho zámeru zákona o podpore prioritných okresov, ktorý bol 19. júna 2024 schválený vládou Slovenskej republiky. Návrh zákona sa predkladá bez odchýlok od Legislatívneho zámeru zákona o podpore prioritných okresov.

Medzirezortné pripomienkové konanie k návrhu zákona prebiehalo od 14. októbra 2024 do 4. novembra 2024. Návrh zákona sa do ďalšej fázy legislatívneho procesu predkladá s rozpormi uvedenými vo vyhlásení predkladateľa.

Návrh zákona je v súlade s Európskou chartou miestnej samosprávy.